

Abonnement pour un an

250 piastres

Adresse:

Idjtihad Constantinople

Téléph: St. 865

XIXme ANNÉE

1 Nbre. : 1923 — No. 159

اجتهاد

حياتی، فلسفی، اجتماعی فکر غزته سی

آبوممان: سنه لکی [۲۴ نسخه]

داخل ایچون ۲ خارج ایچون

۲ بچق لیرادره

اداره خانه سی

جفال اوغلنده « اجتهاد نهوی »

تلفون: استانبول ۸۶۵

«اون طقوزنجی سنه تأسیسیه»

نومرو ۱۵۹، ۱ تشرین ثانی ۱۹۲۳

اکلادم، شادلفیله دکل، بلکه «اوقدر عصرلر امتدادنده علمای اسلامک کوزندن حقیقت نصل غائب اولایبیلدی!» قایغوسیه ایدی .

شو کشفیات عصرنده، یعنی خزائن الهیه من غیر حساب، هر کون، هر ساعت اسرار طبیعتی آتوب حیقاردینی بر زمانده «اوقدر آچیق بر حقیقتی کشف ایتدم» دیمکدن بن البته اوتانیرم. بونیده اکلایماچاق قدر مقرر و غافل دکلیم. لکن اوقدر عصرلر امتدادنده علمای اسلامک بیوک عقللرندن، واسع نظرلرندن غایت آچیق حقیقتک غائبکی بنی البته پک متأثر ایدر .

اوقدر آچیق بر حقیقت نصل غائب اولمش؛ روایت کلهلریله تئیدک، راولرلر حقنده حدوددن خارج اعتقادک تأثیریله شو حال حاصل اولمش اولسه کرک .

سوزم شودر، عذر شودر. حقیقت طالبلری حضورنده عذرم البته معقول اولور! سوزمک قیمتده احتمال تقدیر ایدیلیر، قبول ایدیلیر. ایمان سوزمکده، اسلامیه قرآن کریمه محبت سائقه سیله سویلندی، یازلدی .

فکرک حریتی، طلبک اهمیتی، قصدک صحتی معلوم ایکن بویله اعتدالرله البته حاجت یوقدر. لکن، ان شاء الله، زائل اوله جق موقت بر حالزک تأثیریله بن بونلری یازمایه مجبوریتم حس ایتدم .

ناقلی: قایا نوری

هرکت فکریه

کچن نسخه ده وعد ایتشدک آغا اوغلی احمد بکک، پک شایان نظر اولان ۲۱ و ۲۲ ایلول ۱۹۲۳ تاریخلی (وطن) غزته سنده مندرج مقاله سندن ور (منورلرک وظیفه سی) حقنده شو مفید فقره لری قارلرمن ایچون افراز ایدیوروز:

ادیبات ساحه سنده کی آلی آلتش سنه ک تکاملمن، موسیقیده کی جریانلر، علم، فن، فلسفه ده جریانلر، سیاسی، علمی، اجتماعی تمایللر، خلاصه بر زمره منوره نک معنوی اندیشه لرینی تشکیل ایدن بوتون عواملده، تورک منورلرینک شرقدن قطعی صورتده یوز چویره رک غربه

او حدیث شودر، لکن بونده «حوا، آدمک صول قابورغه سندن خلق ایدلدی» سوزینه دلالت ایدم بیلیر بر نقطه یوقدر .

راویلرلسان نبوتدن صادر سوزی ظاهرندن صرف ایتش، ایکی مقصده ایکی زمانده سویلنمش سوزلری قاریشدیروب بطلانی قطعاً معلوم مصنوع برجه لیلسان نبوته وهم سائقه سیله وضع ایتش. صوکره خلقت حادثه سنده بیوک بر معجزه الهیه اولقی اوزره نقل وقبول ایدیلوب «حدیث نبوی» اولقی شرفنده ایریشمش! لسان رسالتک عصمت الهیه سنه طوقونماق فریضه سی یولنده بن شو قدر سوزلره جسارت ایتدم، راولرک وهملردن نجباتلرینی تمی ایتدم. اللهک عنایت خصوصیه سنه مظهر اولونمایان انسانلر نسیان، خلط کبی وقوعی غایت چوق آفتلردن البته تمامیه معصوم دکلدر. لکن لسان نبوتله اسلامیت البته اوهامدن پاکدر .

راوی: عدلدر، تقدر، امیندر. لکن هر حالده بشردر، اونوتور، خلط ایدر، وهم ایدر. ایکی مقصده ایکی زمانده سویلنمش سوزلری جمع ایدر سه یالان سویلش اولماز .

قواعد فقهیه ده (۲۱۰) نجی صحیفه ده «وخلق منها زوجها»، «وجعل منها زوجها، لیسکن الیه»، «خلقکم من نفس واحدة ثم جعل منها زوجها» آیت کریمه لرینک تفسیرلرینی یازمش ایدم. بنم تفسیرم تأویل زحمتلرندن، تحریف جنایتلرندن، قرآن کریمک معجز نظم لرینی اصلاح ایدیم دعوالرندن، انشاء الله، تمامیه پاکدر.

قرآن کریمک صریحتی، بلاغت اعجازیه سی، باطلدن طهارتی، اک مهم مسئله لری غایت دقیق اسلوبده بیانی، شارع کیرک معصومیتی، اسلامیتک تخمینات علمیه نه نسبتله علوتی، اساطیر یهودیه دن خالصلیکی کبی کلی مصالحتار بزم طرفده ایکن اهل علمک اجماعلرینه مخالفت ایتک، راولردن بعضیلری حقنده «انساندر، وهم ایدم بیلیر» دیمک ان شاء الله جنایت اولماز!

بن شوسطرلری یازدم. لکن «اللهه شکر» حقیقتی

پك چاذب اولور. هر كسجه معلومدر، كه غربك كنديسنده كوردیكي بو كونی تكاملك هر خطوه سی قانندن مركب بر ارماق اوزندن آتلا مشدر .

وقتیله (ساوانارولا) [*] لر آرقه لرینه طوبلامش اولدقلری وحشی متعصب قاتوليك سورورلی ایله اولره هجوم ایدرهك بولدقلری آثار نفیسه بی، کتابلری میدانلرده، عوامك آلقیشلری آره سنده باقیور وصاحبلری ده پارچالاندیریورلردی . بوندن صوكره كلن (ایغنا توس لویولا) ده تأسیس ایتدیكي جزویت طریقك معاوتی ایله بیكدرجه انسانلرك جانلری یاقدی خانانلری سوندوردی . بونلر آكلایمیور ، تقدیر ایدمیورلردی، كه یاقدقلری كتابلر، پارچالادقلری اثرلر آوروپانك بو كونیك حشمت وعظمتی تأمین ایدمكیدی . فقط بونی تقدیر ایدن (برونو) لر آله ولر ایچنده بیله (غالبه) كی «حرکت ایدن ارضدر ، كونش دكلدر» ، دییه باغیراجق قدر قوتلی سجهلری ایله بشریتی وحشت ودهشتدن قورتاردیلر . شیمدی بونون مسئله تورك منور زمره سنك ابرازیده چكی صلابت اخلاقیه ایله متانت سجهیه وایسته در ، بوزمره نك بوتون افعال وحرکاتی غریبلاشمق طرفداری اولدیغی اثبات ایتمكده در . ملت ومملکت ایچون خلاص چاره سنی غربی تمثیلده کورییور ، بو قناعتی بودروقی فکری خلقه تلقیح وتلقین ده ثابت قدم اولاجقمیدر؟ بو وظیفه سنی بلا یروا وهرهانی برمانهیه قارشى ایفایلیه چكیمیدر؟ بوتون مسئله بونده در! حكومت، دولت، تشکیلات وتجهیزاتی معاصرلشدیرمقله نه قدر مكلف ایسه، تورك منور زمره سی ده عین درجه ده بوتلشکیلاته جهانده روح وجان ویره چك اساسلری فکری مدافعه ایله مكله مكلفدر! بناء علیه حقیقی غریبلاشمی تورك منور زمره سندن بکله یورز .

[*] (ساوانارولا) سهوا دیری دیری کوملشدی . ایکی چوبوق ضارلقده کزركن ایشیتدیكری ایكلی اوزمه دینه آغاچدن برصلی قازمه کبی قوللاناواق اونی تخلیص ایتشلردی . ضارندن چیقان (ساوانارولا) ایسه مقدس صلیبی قازمه کبی قوللاندیقلرندن دولای چوجوقلری دیری دیری یاقدیدر . بونجعه (وبقتور غوغو) نك بر منظوم په سنك موضوعی تشکیل ایدره . ح . ع .

دوغر وتوجه ایتدکری بوگون انکار اولونماز برواقعه در! مادی جهتلره کلنجه - مثلاً دولت تشکیلاتنده، تجارت، زراعت ، اقتصاد اصوللرنده - ینه ترجیح ایتدیكمز ، انموذج اتخاذا ایله دیکمز نمونه لری شرقد دكل، غریبه آرایورز . انکاری غیر قابل اولان بوتون بو حقیقتلر تورك منور زمره سنك ضرب طرفدارى اولدیغنده شبهه بر اقایور . بناء علیه غریبلاشمق لزومی تلقین ایتك وظیفه سی ده بوزمره یه عائددر .

بوراده دمین قید ایتدیكمز ایکنجی نقطه یه تماس ایدیورز . یعنی تصادف اولونه جق واولونماسی ده پك طبیعی بولونان مانعه لر ایله مجادله ایتك !

هر یرده اولدیغی کبی زده ده خلق هر شینی اولدیغی کبی محافظه یه مایلدر . کتله لر ، سكونی حرکتی ترجیح ایدرلر، اعتیاد ایتدکری شیرلی دیکشیدر مکدن توحش ایلرلر . اکثریتله کیدیله چك یولی تعیین وتقدیردن عاجزدرلر . بوتون خلقلره بوتون ازدخاملره خاص ومشترك اولان بو حالتدن استفاده ایتمك مهیا اولان بر طاقم انسانلرده بولونه بیلیر . بونلر تاریخك افاده ایتدیگی درس ومعنای آكلامایارق صمیمیتله موجودی محافظه یه طرفدار اولوروپایلان دیکشکلکله قارشى چیقارلر ویاخود خصوصی منفعتلرك سائق ایله غرض وعنادله تجدد . قارشى مجادله ایدرلر .

ایشته قناعت وفکر لرینه صادق منور بر زمره نك وظیفه سی بونلره مجادله دن قاجینماق ، مملکت وملتی ایچون نافع والزم کوردیگی طریق اراهه ایتمکدن چکینمه یوب حقیقتلری اولدیغی کبی سوبله مکدن عبارت اولمالیدر !

اعتراف ایدرم : مجادله چتین و آغیردر . مجادله ساحه سی غیر مساعد اولدیغی کبی قوللانیلان سلاحدده مساوی دكلدر . سواق منطقه او یارق سواقی نمون ایتك اوقدر قولاید، كه هر هانکی بر مجددی، حرکتسز ومتعصب کتله لرك نظرند کفرله ، دینسزلیکله ، ملت ودولت خائنلیکی ایله اتهم ایتك عادتا آچیق قاپوی زورلامق قیلندن بر قهرمانلقدرد . هله بر آزده عوام نزدنده شهرت، نام وصیت هوسی اولورسه بوقهرمانلق